

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

M. Koděra: **Žižinkovo-impregnačné a metasomatické zrudnenie v bani Rozália v Banskej Hodruši** (Bratislava 17. 4. 1980)

Mineralizácia prebiehala v troch vývojových štádiách. V predrudnom štádiu, ktoré sa uplatnilo hlavne v granodiorite, vznikol epidot, menej kremeňa a karbonátu. Rudonosné štádium s dvoma štádiami mineralizácie, starším sfaleritovo-galenitovým a mladším chalkopyritovo-galenitovým, sa uplatnilo opäť v granodiorite, ako aj v sedimentoch, pričom vznikla hlavná masa zrudnenia. Porudné štádium je vyvinuté vo všetkých typoch hornín vrátane dajok dacitu a porfýritu. V jeho rámci sa uplatnili dve štádiá mineralizácie, a to epidotovo-karbonátové a kremeňovo-karbonátové, obidve so sporadickou polymetalickou mineralizáciou.

Zistené zrudnenie nemožno z mineralogicko-paragenetického a geochemického hľadiska jednoznačne zaradiť do nijakého zastúpeného typu zrudnenia, a preto má v rámci celkovej metalogenézy oblasti osobitné postavenie. Podľa veku sa dá zaradiť do obdobia medzi vznikom staršej skarnovej mineralizácie, viažúcej sa na hodrušský intruzívny komplex, a mladšej podacitovej, pravdepodobne až porylitovej hydrotermálnej mineralizácie štiavnického a hodrušského typu. Jeho vznik pravdepodobne súvisí s intruzívnou tektonickou aktivitou, ktorá predchádzala vzniku dacitovej dajkovej formácie. Tieto predpoklady bude treba ešte overiť z celkového geologicko-štruktúrneho hľadiska.

J. Miškovíc — V. Miškovícová: **Postvulkanická mineralizácia niektorých lokalít v stredoslovenských neovulkanitoch** (Bratislava 17. 4. 1980)

V roku 1970 sme na lokalite Sitnianska Lehôtka zistili primárny výskyt hematitovej mineralizácie. Hematit je v puklinách silne premeneného pyroxenického andezitu. Semikvantitatívna spektrálna analýza ukázala, že je v ňom vysoký obsah Sn a zvýšený obsah Zn, V, Sb, Mo a Pb. Rtg mikroanalýzou sa v hematite zistil kassiterit. Spolu s týmito dvoma minerálmi vystupuje v puklinách andezitu cristobalit, tridymit, magnetit, opál a kaolinit. Sú to produkty vzájomných reakcií zložiek vulkanických exhalácií a ich pôsobenia na okolný pyroxenický andezit.

Podobnú mineralizáciu sme študovali na lokalitách Kráľovce — Krnišov a Žarnovická Huta. Mineralizácia cristobalit — hematit — kassiterit — opál ± tridymit ± magnetit ± kaolinit ± nontronit je v stredoslovenských neovulkanitoch novým typom.

Na lokalite Sitnianska Lehôtka sme skúmali aj Mn a opálovo-kaolinitovú mineralizáciu.

Mn-mineralizácia vystupuje v podobe 4—5 cm mocných a do 10 m dlhých žilách v premenenom andezite. Žily tvorí psilomelán, pyroluzit, manganit, kaolinit, illit, alunit a aluminít. Vystupujúce nízkoternálne roztoky pôsobili na andezitové horniny a vylúhované zložky uložili v prípravkovej časti andezitového prúdu. V Mn-oxidoch sa spektrálne zistili okrem iných aj tieto zaujímavé prvky: Co, Ag, Cu, Mo, Pb, Cr, Ge, Hg, Tl, Zn, Cd, Ga, In, Sn, Bi, B, Au.

Tretím sledovaným typom bola opálovo-kaolinitová mineralizácia. Opálová mineralizácia je v pukline na rozhraní andezitového tufu a tufobrekcie. Z termálnych roztokov sa vylúčili rozličné druhy opálu — mliečny, hyalit, hnedý a červený opál a malé zrníčka hydrofánu a drahého opálu. Spolu s opálom vystupuje kaolinit bacilaritového typu.